

Tapa vabastamise aastapäeva miitingule oli kogunenud märkimisväärne hulk vallakodanikke. Kõik kõned said peetud vaatamata mööduvate kütuserongide mürale.

Foto Heiki Vuntus

LÜHIDALT

Vee hind Tapa vallas

2009. aastal on AS Tapa Vesi veehind elanikele 14,50 kr/m³ ja kanalisatsioonihind elanikele 18,40 kr/m³.
Silvi Teetlok, raamatupidaja

LEADER projektide infopäevad

MTÜ Arenduskoda korraldab LEADER meetmete alusel 2009. a kevadperioodil väljakuulutatud projektivoorusid tutvustavad infopäevad järgnevalt:

2. veebruaril kell 16 Lehtse kultuurimajas (Tapa ja Ambla piirkond),
3. veebruaril kell 16 Kadrina vallas (Kadrina piirkond),
5. veebruaril kell 16 Palmse külastuskeskuses (Vihula piirkond),
6. veebruaril kell 16 Kolgaküla rahvamajas (Kuusalu ja Loksa piirkond).

Projektitaotluste kirjutamise koolitus

LEADER projektitaotluste kirjutamise koolitused toimuvad järgmiselt:

18. veebruaril kell 13 Tapa gümnaasiumis (Tapa ja Ambla piirkond),
  20. veebruaril kell 13 Kadrina vallas (Kadrina piirkond),
  26. veebruaril kell 13 Palmse külastuskeskuses (Vihula piirkond),
  3. märtsil kell 13 Kolgaküla rahvamajas (Kuusalu ja Loksa piirkond).
- NB! Koolitused on osalejatele tasuta.

Miiting raudteevaksali hoone juures

9. jaanuaril 1934, Tapa vabastamispäeval punaste käest, avati Tapa vaksalihoonel mälestustahvel kirjaga „9. jaanuar 1919 murdsid soomusrongid punaste ikke Tapal“.

Avamisel osales ja pidas kõne kindral Laidoner. Mälestustahvel võeti Nõukogude okupatsiooni alguses punavõimude poolt maha. Originaali edaspidine saatus on teadmata.

Tahvel avati pidulikult taas 20. veebruaril 1993 muinsuskaitse ja linnavalitsuse initsiatiivil, eestvedaja oli Jaan Viktor.

Uue tahvli valmistas Tallinna kunstnik Tiit Kirsipuu Soomusrongirügemendi fotograafi Karl Pormeistri säilinud klaasnegatiivist tehtud foto järgi.

Käesoleva aasta 9. jaanuaril kell 14 MTÜ Intellektuaalia initsiatiivil korraldatud miitingule vaksaliperroonil mälestustahvli juures, mis oli loomulik jätk valla-

valitsuse ja kaitsejõudude ühistöös Männikumäe jalamil läbi viidud näidislahingule, oli kogunenud suur hulk rahvast. Miitingu avas ürituse eestvedaja ja stsenaariumi autor Enn Koppel. Tunne oli ülev, lillevanikute ja sini-must-valge lipukangaga kaunistatud mälestustahvel otsekui kiirgas jõudu, mis tungis nähtamatute kiirtena kohaletulnute südamesse.

Meeldejäädavad oli noorte gümnaasistide Oleg Remizovi sõnavõtt ning Rauno Tali ja Maret Musta etteasted. Isamaaliste sõnavõttude, mille esitasid riigikogulane Andres Herkel, volikogu esimees Aleksander Sile, gümnaasiumi direktor Elmo Koppelmann, kaitseleitlane Jaan Viktor, maavanem Urmas Tamm ja volikogu liige Lilli Ströndadko, järel tekkis tunne, et meie rahvas armastab oma riiki ja ei jäta teda hätta, vaatamata esilekerkinud majandusraskustele. Samas kostus

sõnavõttudest suuremal või vähemal määral muret vaksalihoone saatuse pärast. Suur tänu Rein Talile ja Rauno Viltropile, kes hoolitsesid helivõimenduse eest.

Ei jäetud märkimata ka Eesti raudtee viimase aja positiivset tegevust vaksalihoone säilitamisel. Lõpusõnas lubas Enn Koppel, et koguneme taas 25. märtsil. Sellel päeval 1949 muutus Tapa vaksal tuhandetele eesti peredele hirmuunenäoks, kes küüditati punavõimude poolt kaugele Siberi avarustesse.

Üks päev Tapa linna ajaloolisele külgedelt sai järjekordselt tähistatud, midagi ei ole unustatud, kultuurikihid avanevad.

Kuidas Männikumäe „enamlastest“ Jaan Viktorist kahe tunniga kaitseleidi ohvitser tehti, võis märgata ainult see, kes mõlemast üritusest osa võtta jaksas.

Raivo Raid

Muusikakoolis alustab eelkool

Muusikakooli eelkool hakkab toimuma igal kolmapäeval kell 14–14.45 ja kestab kokku kolm kuud, 21. jaanuarist kuni 22. aprillini (v.a koolivaheaeg 14.–22. märts).

Eelkoolis tegeletakse laste muusikalise arendamisega läbi laulu ja rütmiharjutuste. Selleks kasutatakse oma häält, lihtsamaid meloodia- ja rütmipille, mängitakse ning joonistatakse. Eelkoolis käinud last ei arvata automaatselt muusikakooli õpilaste nimekirja.

Kõik lapsed, kes soovivad sügisest alustada õppimist muusikakoolis,

peavad läbima muusikalised katsed, mis toimuvad maikuu. Kuna Tapa muusikakool töötab praegu maksimum koormusel, on tänavune sisseastujate arv kahjuks piiratud. Kindlasti ei suuda me rahuldada ka kõikide pillivalikuid. Palume selles osas mõistvat suhtumist. Loodame, et paari aasta pärast on majas ruumi rohkem ja võimalused suuremad!

Vastavalt Tapa vallavolikogu määrusele 12. juunist 2008 nr 95, kinnitati Tapa muusikakooli eelkooli tasuks 100 krooni kuus.

Õppemaksu saab maksta ülekandega SEB Panga kontole

10502009477009 või Hansapanga kontole 1120077116. Ülekandega tasujatel palume märkida saajaks Tapa vallavalitsus ning selgituseks õpilase nimi (nimed), kelle eest tasutakse.

Teine võimalus on sõlmida pangaga otsekorraldusleping. Lapsevanemad, kes sõlmivad otsekorralduslepingu, saavad viitenumbri raamatupidamisest (Pikk 15, I korrus, tel 322 9676). Maksta võib ka korraga kolme kuu eest (300 kr). Maksetähtaeg on 15. kuupäev. Palume sellest kinni pidada!

Ilmar Kald, muusikakooli direktor

LÜHIDALT

Presidendimatk tuleb ka ilmataadi kiuste

Presidendimatk Aegviidu rongijaamast Jänedale saab stardi 28. veebruaril kell 11.30, otsustasid rahvaspordiürituse korraldajad Tapa ja Aegviidu vallavalitsusest, osaiühingust Jänedale Mõis ja Stroomi.

Tapa vallavanem Kuno Rooba ütles, et kui mullu pakkusid korraldajad võimalust kepikõndijatel liituda matkaga Nelijärvel, siis sel aastal juba Aegviidust.

Tavakohaselt peaks Aegviidu rongijaama juures rahvamatka avama president, viis aastat on seda teinud Arnold Rüütel. Rooba ütles, et mõõda kavatsevad korraldajad kutsuda 28. veebruaril Aegviidu-Jänedale presidendimatkale ka Eesti Vabariigi presidendi Toomas Hendrik Ilvese või siis loodavad tema keeldumise korral näha üritusel presidentiprouat Evelin Ilvest.

“Kindlasti tasub matkale tulijatel mõelda huvitavate kostüümide peale ja kaasa võiks võtta fotoaparaadi. Nii nagu eelmisel aastal, anname parimale kostüümile auhinna ja premeerime ka neid, kes teevad matka jooksul parimad pildid loodusest või inimestest,” sõnas Rooba.

28. veebruaril on lubanud Elektriraudtee tuua matkalisel tasuta Aegviitu ja õhtul ka Tallinna tagasi. Pärast matka pakub Musta Täku tall tavakohaselt suppi, õhtul saab jalga keerutada matkasimmanil ansambli Naabrivalve saatel.

Presidendimatk toimub 28. veebruaril kuendat korda. Kõige rohkem oli üritusel osalejaid kolm aastat tagasi, siis oli suusatajaid Aegviidust Jänedale vähemalt 1800, eelmisel aastal oli osalejaid tuhande ringis.

Signe Kalberg

Tapa Valla Erivajadustega Laste Vanemate Ühing saab aastaseks

MTÜ Mesilind, mille löid Tapa valla erivajadustega laste vanemad, saab jaanuari lõpus üheaastaseks.

Selja taga on olnud väga tore ja meeldiv aasta. Tänu Tapa valla toetusele oleme saanud teha mitmeid väljasõite koos lastega ja ka ilma lasteta. Eelmise aasta alguses käisime tsirkuses ja Viljandis puhkamas. Juunis toimus meie ühingu perepäev Tapa lasteaias Pisipõnn hoovis. Sügisel käisid vanemad enast harimas Saka Cliff SPAs. Kõige meelde jäävam oli meie laste jaoks detsembrikuu, kus vallavalitsus korraldas meie lastele ilusa jõulupäeva Kuusekännu Ratsatalus. Ratsatalus said lapsed hobuseid sõita, vanemad sõita ja jõuluvana tuli kohale päris saaniga. Jõulude ajal toimus Rakve-

res jõulutsirkus, mis laste näod jälle naerule tõi.

Uuel aastal on plaanid suuremad, kuid kindlasti on kavas vanemate koolitamine ja pakkuda peredele ühistegevusi. Kevadel on planeeritud Gordoni perekool, käsitööring ja teatrikülastused. Suvel tuleb kindlasti perepäev ja teised üritused.

Ootame oma ühingu uusi liikmeid. Veebruaris saame kokku 18. kuupäeval kell 18. Kokkusaamised toimuvad MTÜ Jeeriko ruumides Tapa linnas Valve tn 30.

Samuti täname Tapa vallavalitust, MTÜ Jeerikot ja Tapa lasteaias Pisipõnn meie osutatud abi ja toetuse eest.

Kersti Suun-Deket,
MTÜ Mesilind juhatuse esimees

Toidust ja toitumisest

Toidust ja toitumisest räägitakse päris palju, eelkõige muidugi traditsioonilisest ülekaalust.

Kui palju inimesi on Eestis tegelikult ülekaalulised ja kas see on probleem nr 1, seda ei tea vist keegi (kuigi nähtavasti arvatakse teadvat). Kirjasõnas propageeritakse ka üht või teist toitu (artiklid sageli firmade tellimisel). Mida aga praktiliselt üldse pole puudutatud on E-de E. Toidu lisaainete toime elavale organismile. Tarbijakaitse valgustab meid, et on olemas emulgaatorid, antioksidandid jne. See on n-ö toiduainete tehnoloogiline aspekt ega ole tarbijale eriti oluline. Milline on aga E-ainete toime elavale organismile ehk inimesele, see on tarbijale märksa olulisem.

Vaatleme mõnda näidet. "Toidu lisaainete välimäärast" loeme näit aspartaami (E951) kohta: sünteetiline magusaine, kasutatakse suhkru asendajana karastusjookides, jäätistes, mahlades, närimiskummis, marmelaadis, moosis jne.

Aspartaami suhtes esineb allergiat. Võib tekitada peavalu. Kõrvaltoimed enamasti neuroloogilised või käitumishäired (ärritus, masendus, unetus jne). Aspartaamiga tuleb ettevaatlik olla langetöbistel. Tsitaadi lõpp – vaat sulle moosi!

Või "E 250 naatriumnitrit. Anorgaaniline säilitus- ja värvaine. Suurtes kogustes on inimesele mürgine. Sellisel juhul tekitab krampe, hingamishäireid, oksendust jms. Aeglase akumulatsiooniga korral kahtlustatakse kantserogeensete (vähki tekitavate) ühendite tekke soodustamist. Kasutatakse vorstides, lihakonservides, kalas. Tsitaadid on toodud lühendatult.

Selge on see, et meie igapäevane poest ostetav toit pole enam kaugeltki tervisele ohutu. Meie põline hoiak, mille kohaselt toitu austati, enam ei tööta. Seda tõsiasi tuleks teadvustada. Elame keerulises maailmas.

Mida siis ette võtta?

Esimene ja lihtsam, samuti efek-

tivsem abinõu on vana ja lihtne – kasvata ise või osta taluniku käest, kelle kohta tead, et ta toodab mürke lisamata.

Teine (vähem ohutu) väljapääs on käia "Toidu lisaainete välimäärast" käes ja otsida vähem ohtlikke toiduaineid. See on aga aeganõudev süvenemine toiduainete tehnoloogiasse. Nii et palju räägitud ülekaalu kõrval on olemas ka teine ja väga tõsine probleem – sünteetiliselt, kehavõraste toidu lisaainete poolt esile kutsutud haigused – astma, allergia, hüperaktiivsus, vähi tekke soodustamine.

Kui meil pole õnnestunud vältida kahjulikke lisaaineid sisaldava toidu söömist, siis soovitakse rohkelt juua, kasutada palju kodumaist puu- ja juurvilja (loomulikult peaks see olema mürke lisamata kasvatatud), täisteratooteid, ube, seemneid ja pähkleid, mis aitavad organismist mürkaineid välja viia. Põhimõtteliselt sama kehtib ka poest ostetava pakendatud loomatoidu (koertele, kassidele) kohta. Ka nendes on lisaained.

Kõik pole kuld, mis hiilgab. See vanasõna sobib meie kaupluste toidulettide kohta hästi. Enne kui ahvatlevas pakendis toiduaine ostukorvi pista (me ei söö ju pakendit!) oleks mõistlik lugeda läbi peenes kirjas info lisaainete kohta ja jätta sink, vorst, või sai rohkete lisaainete olemasolul ostukorvi panemata. Muide, enamikus saiaades sisalduv E341 (nn jahu- või taigaparandaja) on viimastel andmetel kantserogeenne toimega. Etapp edasi, kui inimese teadlikkus on kasvanud ja orienteerumine poelettidel olevas harjumuseks muutunud, tuleks kõne alla juba altpoolt surve avaldamine tervislikuma toidu tootmiseks.

(Artikli allikmaterjalina on kasutatud Felix Kala "Toidu lisaainete välimäärast" ja prof Raul Mardi andmeid "Virusõnas" 9.12.2005)

Linda Metsjärv,
seeniorarst

Poisteklubi bändiproov.

Foto Juko-Mart Kõlar

Tapa ja Rakvere poisteklubi tegemistest

31. oktoobril külastas Tapa poisteklubi Rakvere eakaaslasti, kes korraldasid seminari teemal "Pornograafia – kas mõnus meelelahutus või salakaval löks?", milles räägiti avameelselt pornograafia kulissidetagusest karmist reaalsusest ja mõjust noorte seksuaalsusele ja tulevasele perekonnaelule. Pärast einestamist kohalikus pizzarestoranis suunduti Rakvere linnastaadionile, kus toimus poisteklubi jalgpallihing – seekord tuli tunnistada Rakvere paremust 5:4.

"Hästi organiseeritud jalgpallihingus on alati mitu tasandit, kus pannakse paika mängu saatus. Jalgpallimäng pole kunagi lihtsalt palli taga ajamine ja vastase väravasse löömine, vaid võistkonnatöö ja kommunikatsioon. Mängu resultaat sõltub sellest, kui hästi suudetakse väljakul teineteist mõista ja võistkondlikku potentsiaali ära kasutada, milline on omavaheline läbisaamine ja

kui hästi osatakse mängu lugeda. Püüan alati jälgida, et väljakul valitseks positiivne õhkkond, sest võidust veel tähtsam on hea mälestus ja kasulik õppetund meeskonnatööst, vastutuse võtmisest ja vastastikusest toetamisest," rääkis poisteklubi eestvedaja Juko-Mart Kõlar. Jalgpallihingule järgnes ühine õhtu Rakvere noortega Rakvere Teatris, kus esines bänd ja pakuti suupisteid.

4. detsembri poisteklubi algas autosõiduga õppesõiduplatsil, kus soovijad said kordamööda autorooli istuda. Seejärel kohtus poisteklubi Pekingi Olümpiamängudel Eestit esindanud ja mitu korda Eesti rekordit uuendanud keskmajaajooksja Tiidrek Nurmeaga. Noormees rääkis avameelselt enda kriminaalsest minevikust ja otsusest elu muuta, mis pani aluse tema sportlasekarjäärile. Tiidrek jagas olümpiakogemusi, näitas pilte ja videoid ning rõhutas elutervete harjumuste olulisust.

Pärast poisteklubi lõppu külalised auto juurde saates, kiitles üks poiss enda 400 m jooksuaega ja tegi Tiidrekule ettepaneku koolistaadionil võidu joosta. Millegipärast kadus see soov üsna kiiresti, kui noormees kuulis meie olümpiakoondislase 400 m jooksuaega.

2008. aasta viimane poisteklubi toimus 19. detsembril, kui valiti välja poisteklubi logokonkursi võitjad ja mängiti saalihokit, korvpalli ning jalgpalli. Võitja logo läheb kasutatakse edaspidi poisteklubi särkidel, kodulehele ja plakatil.

Tapa ja Rakvere poisteklubi projekt lõpeb 2009. aasta veebruaris. Enne seda on veel plaanis kaks suuremat üritust, millest viimane toimub veebruaris teises poole Tapa spordihoones ja kultuurimajas. Oodatud on noored vanuses 11–18 aastat.

Juko-Mart Kõlar

Uuel aastal uue hooga tantsima!

See, et 14. juunil 2008 Pärnumaal Audru vallas Sassi tallis Eesti Line-tantsu festivali raames "Pikima ühekordse tantsurivi" Guinnessi rekord püstitati, on juba ammu kõigile teada. 3,7 km pikkuses tantsurivis olid ju ka Tapa valla tublid tantsijad esindatud.

Selleks suveks on aga juba uued rekordiplaanid küpemas ja seda kategoorias „The longest contra line“. Eesti keeles on siis tegemist „Pikima kahekordse tantsuriviga“. Tantsitakse nagu ikka rivitantsu, aga seekord tantsib kaks rivi vastamisi. Rekordi tants ei ole raske, selle saavad kõik huvilised selgeks. Nii, et kui sul on huvi eelseisva suve ühest tähtsündmusest osa võtta (ja Guinnessi rekordi üritus enda kindlasti märku. Aga veel parem, kui tuled tantsutundi harjutama. Veel ei ole hilja!

Tantsutunnid toimuvad nagu ikka pühapäeviti kell 18.30 Tapa kultuurikojas. Treener Maire Ilves

Line-tantsu harrastus on muutunud populaarseks ka Tapa valla elanike hulgas.

Foto Maire Ilves

tantsib ja õpetab line-tantsu erinevates linnades juba 7. hooaega. Oodatud on uued huvilised. Nii et tule ise ja võta sõber ka kindlasti kaasa.

Igasugune tantsimine on alati

väga positiivne tegevus, nii et vahvaid emotsioone ja kohtumiseni tantsuplatsil! Info telefonil 5671 5072.

Maire Ilves,
treener

Arenduskojal on uus veebileht aadressil arenduskoda.ee.

Arenduskoda alustab LEADER rahade projektitaotluste vastuvõtmist

Kohalik tegevusgrupp MTÜ Arenduskoda alustab LEADER strateegia meetmete projektitaotluste vastuvõtmist.

Meetme 1.1 "Kohaliku elukeskkonna arendamise investeeringutoetus" raames toetatakse järgmisi tegevusi: tervise- ja matkaradade rajamine ja korrastamine; spordi- ja mänguväljakute rajamine ja korrastamine; avalike randade, supluskohade, paadi- ja ujumissildade korrastamine (riietuskabiinid, avalikud käimlad, atraktsioonid, infoviidad ja -tahvlid, laudteed jms); külaplatside rajamine ja korrastamine (välilivad, pingid, avalikud käimlad, küged, lõkkeplatsid, generaatorid, valgustus, prügikastid jms); rahvamajade, külakeskuste renoveerimine, korrastamine ja uute funktsioonide lisamisega kaasnevad tegevused (näiteks olemasoleva hoone laiendus uue funktsiooni lisamiseks); avalike parkide ja haljasalade renoveerimine ja korrastamine (istikud, muru rajamine, pargipingid, prügikastid, kändude juurimine, võsa lõikamine jms); avalike ajaloo- ja kultuuripärandi objektide korrastamine ning nende juurde kuuluva tugifrastruktuuri loomine; kohaliku tähtsusega muuseumide rajamine ja korrastamine; eelpool nimetatud hoonete ning valdkondadega seonduva sisustuse ja tehniliste vahendite soetamine.

Toetust saavad taotleda MTÜ Arenduskoda piirkonnas tegutsevad mittetulundusühingud, sihtasutused, seltsingud, kohalikud omavalitsused ja ettevõtjad.

Meetme 2.1 "Ettevõtlike arendamise toetus" raames toetatakse järgmisi tegevusi: koolitused (valdkonnad näiteks nagu raamatupidamine, turu-uuringud, seadusandlus, täiend- ja ümberõpe); projekteerimine; ettevõtete seadmete kaasajastamine; bioenergia tootmise ja tasuvuse analüüsid; olemasolevate ruumide, ehitiste, infrastruktuuri rajatiste renoveerimine; patenteerimine ja tootearendus; turundus- ja reklaamialaste tegevuste toostamine; ettevõtlike mitmekesistamine mittepõllumajandusliku tegevuse suunas (alternatiivsete tegevuste soodustamine), tööstuslikus ja militaaraladel kasutuses olnud maa-alade ja rajatiste kasutusele võtmine uutes funktsioonides; looduskeskkonda risustavate hoonete lammutamine.

Toetust saavad taotleda MTÜ Arenduskoda piirkonnas tegutsevad mittetulundusühingud, sihtasutused, kohalikud omavalitsused ja ettevõtjad.

Meetme 1.2 "Seltsitegevuse, spordi ja kultuuripärandi väärtustamine läbi omaalgatusliku tegevuse" raames toetatakse järgmisi tegevusi: kohalike ühenduste sisemine tugevdamine ja teadlikkuse suurendamine (koolitus- ja in-

fopäevad, kursused, seminarid jms), kogemuste saamine ja vahetus erinevatelt partneritelt (õppereisid, võistlused, festivalid jms), koduloo uurimine, ajaloo talletamine ja legendide kogumine; lohaliku tähtsusega ürituste korraldamine (külapäevad, piirkondlikud üritused jms); heakorra tööde ja talgute korraldamine; rahvusliku käsitöö propageerimine, käsitöövõtete ja oskuste edasiandmine (koolitused, kursused, näitused, üritused jms); rahvaspordi propageerimine (üritused, võistlused jms).

Toetust saavad taotleda MTÜ Arenduskoda piirkonnas tegutsevad mittetulundusühingud, sihtasutused, seltsingud, kohalikud omavalitsused ja ettevõtjad.

Meetme 2.1 "Ettevõtlike arendamise toetus" raames toetatakse järgmisi tegevusi: koolitused (valdkonnad näiteks nagu raamatupidamine, turu-uuringud, seadusandlus, täiend- ja ümberõpe); projekteerimine; ettevõtete seadmete kaasajastamine; bioenergia tootmise ja tasuvuse analüüsid; olemasolevate ruumide, ehitiste, infrastruktuuri rajatiste renoveerimine; patenteerimine ja tootearendus; turundus- ja reklaamialaste tegevuste toostamine; ettevõtlike mitmekesistamine mittepõllumajandusliku tegevuse suunas (alternatiivsete tegevuste soodustamine), tööstuslikus ja militaaraladel kasutuses olnud maa-alade ja rajatiste kasutusele võtmine uutes funktsioonides; looduskeskkonda risustavate hoonete lammutamine.

Toetust saavad taotleda MTÜ Arenduskoda piirkonnas tegutsevad mittetulundusühingud, sihtasutused, kohalikud omavalitsused ja ettevõtjad.

Meetme 2.3 "Siseriikliku ja rahvusvahelise koostöö arendamine" raames toetatakse järgmisi tegevusi: kogemuste vahetamise reisid, edulugudega tutvumine jms; messide, konverentside, ettevõtluspäevade, seminaride, konkursside korraldamine ja külastused; väliskülastuste ja partnerite vastuvõtmine; koostöö teadus- ja õppeasutustega (toote arendus, uuringud, analüüsid); ettevõtjate ümarlauad (sektorite ja valdkonna põhised), klasteripõhiste võrgustike tegevuste soodustamine.

Toetust saavad taotleda

MTÜ Arenduskoda piirkonnas tegutsevad mittetulundusühingud, sihtasutused, seltsingud, kohalikud omavalitsused ja ettevõtjad.

Meetme 2.3 "Siseriikliku ja rahvusvahelise koostöö arendamine" raames toetatakse järgmisi tegevusi: kogemuste vahetamise reisid, edulugudega tutvumine jms; messide, konverentside, ettevõtluspäevade, seminaride, konkursside korraldamine ja külastused; väliskülastuste ja partnerite vastuvõtmine; koostöö teadus- ja õppeasutustega (toote arendus, uuringud, analüüsid); ettevõtjate ümarlauad (sektorite ja valdkonna põhised), klasteripõhiste võrgustike tegevuste soodustamine.

Toetust saavad taotleda MTÜ Arenduskoda piirkonnas tegutsevad mittetulundusühingud, sihtasutused, seltsingud, kohalikud omavalitsused ja ettevõtjad.

Meetme 1.1 "Kohaliku elukeskkonna arendamise investeeringutoetus" raames toetatakse järgmisi tegevusi: koolitused (valdkonnad näiteks nagu raamatupidamine, turu-uuringud, seadusandlus, täiend- ja ümberõpe); projekteerimine; ettevõtete seadmete kaasajastamine; bioenergia tootmise ja tasuvuse analüüsid; olemasolevate ruumide, ehitiste, infrastruktuuri rajatiste renoveerimine; patenteerimine ja tootearendus; turundus- ja reklaamialaste tegevuste toostamine; ettevõtlike mitmekesistamine mittepõllumajandusliku tegevuse suunas (alternatiivsete tegevuste soodustamine), tööstuslikus ja militaaraladel kasutuses olnud maa-alade ja rajatiste kasutusele võtmine uutes funktsioonides; looduskeskkonda risustavate hoonete lammutamine.

16. märtsil 2009 kuni kella 17-ni.

Meetme 2.1 "Ettevõtlike arendamise toetus" ja **meetme 2.3** "Siseriikliku ja rahvusvahelise koostöö arendamine" projektitaotlusi võetakse vastu **15. aprillil 2009 kuni kella 17-ni.**

Toetuste kohta saab rohkem infot, taotlusvormi ning juhendmaterjali MTÜ Arenduskoda veebilehelt arenduskoda.ee. Taotlusi võetakse vastu MTÜ Arenduskoda kontoris,

aadressil Roheline 19, Tapa linn.

MTÜ Arenduskoda igas liikmesomavalitsuses on määratud LEADER projektitaotluste koostamise konsulteerimiseks kohalik nõustaja. Nõustamise kohta saab infot MTÜ Arenduskoda veebilehelt arenduskoda.ee ja liikmesomavalitsuste (Ambla, Kadrina, Kuusalu, Tapa ja Vihula vald ning Loksa linn) veebilehtedelt.

Nõustajad: **Ambla vald – Merike Koov** (arendusnõunik), tel 383 4038, 5664 1090, e-mail merike@ambla.ee; **Kadrina vald – Tiina Vilu** (arendusnõunik), tel 322 5617, 515 5249, e-mail tiina.vilu@kadrina.ee; **Kuusalu vald – Milli Kikkas** (abivallavanem), tel 606 6382, 503 3218, e-mail milli.kikkas@kuusalu.ee; **Loksa linn – Önnela Tedrekin** (Loksa I kk direktor), tel 554 2974, e-mail onnela.tedrekin@loksa.ee; **Laivi Kirsipuu** (abilinna-pea), tel 603 1251, 511 7060, e-mail laivi.kirsipuu@loksa.ee; **Tapa vald – Vahur Leemets** (arendusnõunik), tel 322 9658, 5649 5439, e-mail vahur.leemets@tapa.ee; **Vihula vald – Anneli Kivisaar** (kultuurinõunik) tel 325 8645, 525 1127, e-mail anneli.kivisaar@vihula.ee.

MTÜ Arenduskoda korraldab eelpool nimetatud toetustealased infopäevad ja koolitused, mis on osalejatele tasuta.

Täpsemat teavet saab veebilehelt arenduskoda.ee.

Heiki Vuntus, arenduskoda tegevjuht
e-post: heiki@arenduskoda.ee
telefon 325 8696
mobiil 5648 5208

Kui olete saanud koondamisteate?

Koondamisteade on paljudele inimestele raske nii psühholoogiliselt, kui ka majanduslikult, kuid sõsiaalsete abide ja toetuste rasketel aegadel ning toetab töökoha otsingut.

Kui teid on koondatud, võite taotleda töötuskindlustushüvitist. Seda saavad töötajad, kes enne töötuna arvelevõtmist on sellele elnenud 36 kuu jooksul omanud vähemalt 12 kuud töötuskindlustusstaazi. Hüvitise maksmise periood sõltub kindlustusstaazist – see võib olla 180–360 kalendripäeva. Kui teil ei õnnestu töötuskindlustushüvitise saamise ajal mingil põhjusel tööd leida, siis peale hüvitise saamise lõppemist on võimalik taotleda töötutoetust. Töötutoetust makstakse

kokku kuni 270 päeva.

Oluline on võtta end töötuna arvele. Tööturuametis koostatakse just teile sobiv, teie vajadustest, oskustest ja võimalustest lähtuv individuaalne töötusimiskava.

See kirjeldab, mida ning millises järjekorras tuleb teha, et leiaksite sobiva töö, saaksite karjäärinõustamist, täiendaksite ennast jne. Nii saate võimalikult kiirelt alustada uuel ametikohal. Kui te saate töötutoetust, töötuskindlustushüvitist või kasutate mõnd pakutavat teenust, hakkab ravikindlustus kehtima teenusele asumise päevast. Kui olete end töötus registreerinud, hakkab ravikindlustus taaskehtima 31 päeva peale arvelevõtmist.

Ene Augasmägi,
sotsiaalnohunik

LUGEJA KIRI

Kuidas ukseesine, selline ka peremees

Uus aasta algas meile ilma kapriisidega. Ega loodusjõudude vastu ei saa. Aga ehk natukene ikka.

Kui täna külmetab ja homme on sula – võib-olla võtta kätte lihtsalt labidas ja teha puhtaks oma maja või firma esine tänav. Nendel tänavatel kõnnivad linna kodanikud ja meie linna tulnud külalised.

11. jaanuaril murdis oma käeluu Tapa linnas Rõõmu poe ees kaks inimest. Kokku sellel päeval neli inimest. Kuna Tapal arstiabi luumurdudega inimestele nädalalõpul puudub, said kannatanud kokku Rakvere traumapunkti, kuhu jõudmiseks tuleb sageli leida oma transport, sest kiirabi on liialt hõivatud.

Sellest moraali. Kes elavad Tapa vallas ja soovivad nädalalõppudel sõita Tapale

sisseoste tegema tehke seda enda või sõbra transpordiga, et oleks abi vajamisel auto enda käest võtta.

Kõik meie suuremate toidupoodide esised on alati hooldatud. Eramajade rajoonis on väga hoolikad inimesed. Väga lihtne on lihtsalt panna lume peale liiva. Natukene sulab ja ongi liuväli valmis.

Talv on veel ees. Ärgem olgem enda ja ümbritseva suhtes ükskõiksed. Ükskõiksus on väga ohtlik nähtus. Kui vallavalitsus leidis raha, et korrastada linna kõnniteed, siis tuleb neid ka hooldada. Lumi, liiv, jää on vaenlased.

Kes sellest aru ei saa, siis lohakuse ja hoolimatuse eest on ette nähtud karistused.

Koristamata kõnniteede ohver
Allan Laur

SOPRT-SPORT-SPORT

Dmitri Gorjuško koondises

SK Tapa 17-aastane kasvandik Dmitri Gorjuško tegi nädalavahetusel debüüdi Eesti täiskasvanute koondises.

Eesti-Sooma maavõistlusel kreeka-romaa maadluses, mis peeti Kouvolas, kohtus ta kehakaalus -55 kg endast aasta vanema Niko Ohukaineniga. Põhjanaanaber oli selgelt parem ja võitis mõlemad maadlusperioodid tulemusega 4:0.

Eesti koondis pidi samuti tunnistama soomlaste selget 6:1 paremust. Eestlaste ainsa võidu tõi raskekaalus Heiki Nabi.

Järgnenud FILA kalendriturniir Hermann Kare mälestusvõistlusel algasid debütandile samuti nuktalt, selge kaotus tuli vastu võtta rootslaselt Emil Sundbergilt. Kuna rootslane jõudis finaali, sai Gorjuško võimaluse maadelda pronksile. Selle võimaluse kasutas ta ära, võites kolmanda koha kohtumises soomlast Ville Palmut perioodidega 2:1. Seega turniiri kolmas koht, mida võib pidada igati korralikuks tulemuseks.

Allan Vinter

Swedbank

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada pangabussis!

**Jäned > Ambla > Tamsalu >
Roosna-Alliku > Kabala**

Marsruudil sõidab buss üle nädala kolmapäeviti.

Pangabussi sõiduplaan 2009. aastal:
21. jaanuar, 4. ja 18. veebruar, 4. ja 18. märts,
1., 15. ja 29. aprill, 13. ja 27. mai, 10. juuni, 8. ja 22. juuli,
5. ja 19. august, 2., 16. ja 30. september, 14. ja 28. oktoober,
11. ja 25. november, 9. ja 23. detsember.

Jäned mõisas kell 9–10
Ambla kultuurimaja juures kell 10.45–11.45

Bussis saate:

- tellida ja kätte pangakaardi
- oma kontole sularaha panna ja välja võtta
- teha arvuti abil makseid
- sõlmida hoivuseid ja erinevaid lepinguid

Pangabussi sõiduplaan internetis: www.swedbank.ee. Küsige lisa 6 310 310.

Hansabank Swedbank Swedbank - Hansapanga uus nimi.

Lõögastuskeskus ajab kehas- talveväsimuse

Kuigi päevad on juba kukesammu võrra pikemad ja kalendri järgi on kevad paari kuu kaugusel, on pime talveaeg jätnud kehasse ning hinge oma jälje. Kui üha raskem on naeratada ja stressi küüsis olnud keha tahab vägisi haigused enda kallale lasta, siis on õige hetk võtta aeg maha ning pühenduda iseendale.

Vastu tulles oma endistele ja uutele sõpradele pakub Jäned Lõögastuskeskus just talvehoajaks mõeldud lõögastuspakette. OÜ Jäned Mõis turundus- ja müügijuht Aini Sildvee ütles, et paketid "Talvemuinasjutt" ja "Kingitus Kõige Kallimale" on hinnalt eriti soodsad, eraldi protseduure ostes oleks kulu kahekordne.

Talvine lõögastuspakett vähem kui tuhande krooni eest "Talvemuinasjutt" on mõeldud kahele inimesele ja sisaldab kahetunnist saunamaailma, šokolaadimähist

temakesele, massaaživanni mehise ürdiga, kivimassaaži ja tassikest talvist taimeteed. Kes on tulnud kaugemalt, võib jääda Jänedale ööbima ligi poole odavamaga soodushinnaga Junior Sviidis.

Pakett "Kingitus Kõige Kallimale" on sobiv kingitus kas iseendale või siis inimesele, kelle tervis on teile tähtis. Paketis on pooltundi Fango kehahoolust, mis annab kehale jumaliku tunde. Hooldus sisaldab naha koorimist, seejärel mähist ja niisutavat kehakreemi, see aktiveerib mikrotsirkulatsiooni ning eemaldab kudedest liigse vedeliku. Lisaks kehahooldusele on paketis 20 minutit soolakoobast ja omal valikul kas vesi- või kivimassaaž. Pärast protseduure pakub kosutust tassike taimeteed. Eriti soodne on pakett kahele inimesele.

Signe Kalberg

Osteoporoos – hiiliv haigus

Osteoporoos on haigus, mille korral väheneb luutihedus ja langeb luu kvaliteet. Selle tagajärjel tõuseb luumurrurisk esmalt lülisamba, randme piirkonnas ja reieluukaela osas. Enamasti on luukadu järk-järguline ja ilma igasuguste sümptomite ja hoiatavate tunnusteta.

Osteoporoos on muutunud tõsiseks sotsiaalseks probleemiks, millele riiklikult kulutatakse järjest

suuremaid summasid. Seetõttu on kulutuste vähendamiseks oluline haiguse ennetamine ja varajane avastus.

Luutihedust saab kontrollida 2.–5. veebruarini Tapa seeniortoas Roheline 6-1.

Palume eelnevalt registreerida kohapeal või tel 322 0025, 5342 2364.

Anu Jonuks

Tagasivaade "Päkapiku jõutrallile"

Tapa vallavalitsuse lastekaitse spetsialist tänab, kõiki tublisid lapsevanemaid, kes eelregistreerisid oma lapsi koduste laste jõulupeole, mis toimus 17. detsembril Tapa kultuurikojas.

Juba teist aastat püüame arendada uut süsteemi jõulupidude korraldamisel. Kõik uued ideed ja süsteemid vajavad loomulikult inimeste poolt harjumist. Inimene on harjunud, et personaalselt kutsutakse või tulla võivad kõik, kuid eelregistreerimisega ei olda veel harjunud. Eelregistreerimisega on hea teha statistikat, kust on näha vanemate aktiivset osalemist lastele korraldatud üritustel. Jõulupidude ja lastele korraldatavate ürituste idee seisneb selle, et traditsioonide edasiandmine uutele põlvkondadele ei ununeks ega saa tavapäraseks argipäevaks meie elus.

Jaanika Kirs, lastekaitse spetsialist

Päkapiku jõulutrallil oli kultuurikoja saal rahvast täis.

Foto Janika Kirs

Lauatennisistid võistlesid Kernus

Tapa valla male-, kabe- ja lauatennevõistkonnad võistlesid eelmisel laupäeval Kernu valla rahvamajas Eestimaa XI maatalimängude eelvooruturniiril

17. jaanuaril istusid 15 tublit sportlast bussi, et sõita Kernusse. Esmakordselt esindati Tapa valda, siiani sai vabariigi tasandil talimängudel võisteldud väikelinnade kategoorias, kus konkurents on tunduvalt hõredam. Mõõdund aasta varakevadell saavutas Tapa linna koondis väikelinnade talimängudel 17 võistkonna seas 11 koha. Ka seekord mindi võistleva, kuigi kabes ja males on naiste osas kandepind praegu ahtake. Ka järelkasvuga lauatenises on hakatud tegelema alles paaril viimasel aastal. Kõik need kolm ala alustasid tasapisi meeskondlikku arengut 2007. aasta varakevadell. Seega lühikese ajaga on jõutud juba palju teha.

Sellele vaatamata võideti omas alagrupid palju üksikuid sportlikke lahinguid. Kokkuvõtteks saavutati nii males, kabes kui lauatenises V koht. Lõpuks saadi häid kogemusi ja mõtteid, mida teha paremini järgmisel aastal.

Veebruari lõpus lähevad talimängudele Põlvasse (finaal)

Kernu valla rahvamajas peeti tulised malelahingud.

Foto Indrek Jurtšenko

võistleva suusatajad, pärast nende võistlemist tehakse kõikide võistkondade arvestuses üle vabariigi kokkuvõtteid.

Täna kõiki osalisi ning soovin neile indu ja jaksu edaspidiseks!

Kernu valla rahvamajas võistlesid:

Lauatennis: Riho Kiviso (M), Raivo Siispool (M), Helga Vasemägi (N), Katti Sundejeva (T-1996) ja Veiko

Aron (P-1995)

Male: Enn Koppel (M), Heiki Metsala või Aavo Murutalu (M), Helga Vasemägi või (N), Renee Alliksaar (P-1998) ja Maryliis Teinfeld (T-1993)

Kabe: Vladimir Lištšuk (M), Alo Vasemägi (M), Helga Vasemägi (N), Oliver Tuulemäe (P-1998) ja Anna Žukova (T-1996).

Indrek Jurtšenko,
Tapa valla koondise esindaja

Tähelepanu, pensionärid!

Need pensionärid, kes on saanud teate, et nende toetus ei laeku riigi kulul, saavad pensioniameti otsuse vaidlustada.

Sotsiaalkindlustusamet soovib, et kõik pensionärid, kes seda vajavad, saaksid pensioni koju kätte.

Kui otsus tundub siiski ebaõiglase ja teie põhjendusi ei ole arvestatud ning kui te ei ole ka uut väljamakseviisi veel valinud, siis võite otsuse vaidlustada.

See õigus kehtib endiselt 30 päeva jooksul pärast otsusest teadaaamist. Sel juhul vaadatakse esmane otsus kindlasti üle. Kui vaidlustalust otsust ei jõuta veebruarikuu pensionipäevaks üle vaadata, siis keegi oma järgmisest pensionist siiski ilma ei jää. See makstakse välja endisest kohast, s.t – kui seni toodi teile pension postiga koju, siis tuuakse see koju ka veebruaris. Kui te seni saite oma pensio-

ni postkontorist, siis ka veebruaris saate selle ühekordse väljamaksena postkontorist. Otsuse vaidlustamiseks võib pöörduda elukohajärgse pensioniameti poole. Piisab ka telefonikõnest sotsiaalkindlustusameti infotelefonile 16106 või Virumaa Pensioniameti telefonidele 327 8361, 327 8362, 327 8371.

Elve Tonts,
Sotsiaalkindlustusameti
avalike suhete juht

“Soomusronglased” on “punased” ümber piiranud.

Võitjad lahkuvad lahinguväljalt pärast ägedat lahingut.

Tapa vabastamise aastpäevakõne vaksalihoone juures

“Täna, 90 aastat tagasi, 9. jaanuaril jõuludejärgne ja uusaastaelne jumalateenistus Tapa õigeusu kirikus pidi algama kell 9.00.

Seekord ei tulnud tavalisest jumalateenistusest midagi välja. Et Tapast oli saanud rindelinn, mille kaitse punastele väga oluline oli, oli Tartust, toleagegsest Eesti Tööraha Kommuuni pealinnast kohale saabunud Kommuuna peamees Jaan Anvelt isiklikult. Tema võttiski jutlustamise kirikus – jutlustamise jutumärkides – enda kanda. Selle jutluse stenogramm puudub, küllap seepärast, et punastel tuli peatselt ja ülepeakaela jalga lasta.

Küll on aga teada jutluse ehk kuradi teenimise üldine sisu, sest nii mõneski kirikus esinenud Jaan Anveldi ja Eest Tööraha Kommuuni haridusministri Vallneri käe- ehk käsikiri üldiselt teada.

Nad õnnitlesid seltsimehi usklikke selle puhul, et lõpuks on kätte jõudnud kuradi riik. Et kurat oli maailma esimene revolutsionäär, oli vapper olend-olevus, kes esimesena jumalale vastu astus. Ja nüüd on ta võitnud. Nüüd asutakse maailma ehitama kuradi mudeli järgi.

Eriti küüniliseks tegi Eesti Tööraha Kommuuni valitsusjuhi või Kommuuni haridusministri (haridusministri, kujutage ette) esinemised asjaolu, et pühadusetervituslikke manitsusi päiskasid nad rahvale kirikukantslist, endil kaabu või soni peas, Vallneril tihti peale ka pabeross suunurgas tolknemas.

Päike tõusis sel päeval, 9. jaanuaril 90 aastat tagasi, kell 9.04, nagu tänagi. Tapa vaksalikompleksi ja elamute kohale tõusis päike – Lehtse poolt vaadatuna – veidi enne kella kümnet. Selle on oma mälestustes salvestanud Tapa vabastamise peategelane Karl Parts, tollal kapten, hilisemas kolonel. Temale ja soomusrongi nr 1 komandörile kapten Irvele assotsieerus Tapa kohale tõusnud päike Napoleonile Austerlitz lahingus õnne toonud päikesega. Ja nende tunnetus ei petnud neid. Soomusrongid, mis tol ajal polnudki soomusrongid selle sõna tõsisel mõttes... olid vaid liivakottidega vooderdatud vagunid

Major Herem andmas intervjuud Eesti Televisioonile. Taamal kaitseliitlane Jaan Viktor enamlaste vormis.

suurtükkide tarvis (laskekaugus 6–8 km) ja samamoodi vooderdatud vagunid raskekuulipildujate tarvis. Lisaks kuulusid rongide koosseisu dessantväelaste kasutuses olnud vagunid ja loomulikult auruedurid. Kõigest sellest muide, olete te juba lugenud või saate lugema Tapa entusiast-ajaloolase Harri Allandi poolt kirjapandud kogumikest, iseäranis viimasest tööst – “Tapol paiknenud soomusrongirügement sõnas ja pildis”.

Punased, võime neid nimetada ka enmlasteks ja bolševikeks, nii nagu nad ise end leninlikust suurushullusest nimetasid, panid kõvasti vastu. Nad mõitsid Tapa raudteesõlme sõjalis-strateegilist tähtsust. Kohati käis võitlus alevi (tol ajal oli Tapa veel alev) iga maja pärast, iga jalatäie maa pärast. Lõpuks löid soomusrongide dessandid vaenlase (oli viimaste seas lätlasi, venelasi, hiinlasi ja eestlaseidki) põgenema. Esmakordselt Vabadussõja ajaloos võeti kinni suur hulk vange – 78 inimest ja saadi saagiks hulk sõjatehnikat.

Kes olid Tapa vabastajad? Juhtisid lahingut juba Vene tsaarimees karastuse saanud ohvitserid, Eestimaa patrioodid. Oli nende patriootide seas, täna on seda ajakohane meenutada, nii eestlasi kui venelasi...

Niiõelda lihtsate sõjameeste seas oli suur-suur-suur osa gümnaasiumiõpilastel. Tallinna, Tartu, Viljandi gümnaasistid läksid klasside kaupa – kõik see mees - rindele. Ka klassijuhatajad, sel ajal olid nad eranditult meesrahvad, läksid kaasa. Nad julgesid olla patrioodid. Paljud täismehed sel ajal veel ei julgenud. Arvati et suure Venemaa vastu niikuinii ei saa...

Tapa vabastamine näitas, et saab ikka küll. Ja kui tulid uued ja uued võidud hakkas kartjate ja kõhklejate mentaliteet muutuma... sõtta ruttasid kõik, kes suutsid relva kanda. Sõja lõpuks oli Eesti Kaitseväes 110 000 tikku, uuemas kõnepruugis tääki ja mõõka. Rohkem võitlejaid selline väike rahvas nagu meie oleme, ei suudagi välja panna. Lapsed, raugad, naisterahvad – neid on ikkagi suur hulk – neid ju lahinguväljale ei saada.

Lõpetuseks tahan loota, et ka tänased eestlased, tänased eestimaalased, tänased noored on oma kangelaslike esiisade vääriksed.”

Kõne koostas Enn Koppel ja esitas Oleg Remizov

Major Herem ja Kuno Rooba näidislahingut avamas.

Etendust oli hea jälgida Männikumäe nõlvalt.

Fotod Heiki Vuntus

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

7.01.2009

- Virumaa Pensioniameti Rakvere osakonnale tehti ettepanek peretoetuse maksmise jätkamiseks.

- Muudeti alaealise lapse perekonnanime.

- Tunnistati hanke "Invatranspordi ja liikumistakistusega isikute transporditeenuse osutamine" edukaks pakkumuseks FIE Tiit Pihlak poolt esitatud pakkumus.

- Võeti vastu kokku viis korraldust loa andmise kohta jäätmemahuti harvemaks tühjendamiseks ja korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud lugemise kohta.

- Nõustuti Tapa vallas Saiakopli külas asuva Sõeru kinnistu jagamisega kaheks eraldi katastriüksuseks.

- Nõustuti maa ostuotsusega erastamisega ehitiste omanikule.

- Võeti vastu korraldus Tapa Elamu OÜ juhatusel liikme tagasikutsumise kohta.

- Võeti vastu korraldus ebatõenäoliselt laekuvate nõuete bilansist välja kandmise kohta.

- Võeti vastu korraldus "Sihtotsustarbeliste eraldiste lisamine Tapa valla 2008.a eelarvele".

- Võeti vastu korraldus "Tapa vallavalitsuse 26.03.2008 korralduse nr 1148 ja 06.08.2008 korralduse nr 1736 muutmine".

- Anti nõusolek Optiprof 2000 OÜ-le silmakliiniku bussi (bussi reg nr 5C2734) peatumiseks Tapa valla territooriumil.

- MTÜ-le Intellektuaalia anti avaliku ürituse korraldamise luba Tapa vabastamise 90. aastapäeva tähistamise korraldamiseks Tapa vaksalihoone kõrval 9. jaanuaril 2009 kell 14.

- Otsustati edastada vallavolikogule otsuse eelnõu "Maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu kooskõlastamine".

- Otsustati edastada Lääne-Virumaa Spordiliidu poolt korraldatava sportlaste tunnustamisüritusele "2008. aasta sporditähed" vallavalitsuse poolsed kandidaadid.

- Otsustati edastada vallavolikogule otsuse eelnõu "Katastriüksustele sihtotstarbe määramine".

- Otsustati edastada vallavolikogule otsuse eelnõu "OÜ Tapa Elamu ühendamine AS-ga Tapa Vesi".

- Võeti vastu vallavalitsuse määrus "Lehtse kultuurimaja rendimäärade kehtestamine".

14.01.2009

- Võeti vastu kokku viis korraldust loa andmise kohta jäätmemahuti harvemaks tühjendamiseks ja korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud lugemise kohta.

- Võeti vastu korraldus projekteerimistingimuste määramise

kohta suurkaevu projekteerimiseks Madi-Jaagu, Lehtse tee 8 kinnistule Tapa linnas.

- Väljastati kasutusluba OÜ-le Tapa Elamu kaugküttetorustiku kasutusele võtmiseks Eha, 1. Mai ja Hommiku tänaval Tapa linnas Tapa vallas ning külmaveetorustiku kasutusele võtmiseks Otsa kinnistul Raudla külas Tapa vallas.

- Väljastati taksoveoluba ja sõidukikaart.

- Tapa valla 2008. a reservfondist eraldati 55 000 kr laenu- ja liisingulepingust tulenevate intresside tasumiseks vastavalt maksegraafikutele.

- Kolmele puudega inimesele määrati hooldaja ja kolme abivajajaga sõlmiti koduteenuse osutamise leping.

- Kahele inimesele eraldati sotsiaalkorter.

- Kahe inimesega pikendati sotsiaalkorteri üürilepingut ning ühe inimesega lõpetati üürileping seoses tema paigutamise hooldekodusse.

- Tapa vallavalitsuse sotsiaalnoorik Ene Augasmägi volitati teostama eestkostja ülesandeid nelja inimese eest (teostama pangatoiminguid, teostama tema elu korraldamisega seotud toiminguid) kuni isikutele eestkostja määramise kohtuotsuse jõustumiseni, kuid mitte kauem kui 31.12.2009.

- Anti välja korraldus "Vähekindlustatud perede lastele koolilõuna maksumuse hüvitamine".

- Otsustati maksta OÜ-le Tapa Autobussipark kokku summas 6508.75 krooni Tapa valla puudega lastele transporditeenuse osutamise eest.

- Otsustati maksta lasteaia söögisoodustus kokku 14-le lapsele.

- Otsustati eraldada Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskuses õppivate kolme Tapa valla puudega õpilase eest üürikulude tasumiseks igakuuliselt 600 krooni iga õppija kohta (kokku 9000 krooni), ajavahemikus jaanuar-mai 2009.

- Otsustati toetada viie Tapa valla õpilase kutseõppeasutustes toetlustamist.

- Toimetulekutoetuse jääkidest eraldati 48 000 krooni sotsiaalteenuse eest maksmiseks.

- Toimetulekutoetuse jäägist maksti täiendavaid sotsiaaltoetusi kokku summas 73 170 krooni ning täiendavaid sotsiaaltoetusi kokku summas 44 139 krooni.

- Jäeti rahuldamata üheksa taotlust sotsiaaltoetuse saamiseks.

- Anti välja korraldus piiratud teovõimega isiku vara võõrandamiseks nõusoleku andmise kohta.

- Otsustati edastada vallavolikogule otsuse eelnõu "Lehtse lasteaia ja Lehtse põhikooli ümberkorraldamine".

Tapa vallavalitsuse teade

3. veebruaril kell 16 toimub Tapa vallavalitsuse III korrusel volikogu saalis **Taara pst 35 detailplaneeringu avalik arutelu**, kuna Maa-amet on detailplaneeringule esitanud avaliku väljapaneku ajal ettepaneku.

Täiendav info:

Tapa vallavalitsuse planeerimisspetsialistilt
Katri Ruut katri.ruut@tapa.ee, 322 9684.

Riiklik toimetulekutoetus – rahaline toetus

Toetus on mõeldud minimaalse sissetuleku tagamiseks ja inimeste esmavajaduste rahuldamiseks vajalike minimaalsete tarbimiskulude katmiseks. Toimetulekutoetust makstakse allpool toimetulekupiiri elavatele, sealhulgas ka elukohata inimestele toidu, riietuse ja muude esmavajalike kaupade ja teenuste ostmiseks.

Toimetulekupiiri suuruse kehtestab Riigikogu riigieelarves. Seda arvestatakse üksi elavale inimesele või perekonna esimesele liikmele igaks eelarveaastaks. Perekonna teise ja iga järgneva liikme toimetulekupiir on 80% perekonna esimese liikme toimetulekupiiri suurus.

Vastavalt 2008. aasta riigieelarve seadusele on toimetulekupiiri määr 1000 krooni kuus üksi elavale inimesele või perekonna esimesele liikmele ning 800 krooni pere teisele ja igale järgnevale liikmele. Toimetulekupiiri kehtestamisel lähtutakse minimaalsest tarbimiskuludest toidule, riietusele ja jalanõudele ning muudele kaupadele ja teenustele esmavajaduste rahuldamiseks.

Sotsiaalhoolekande seadus sätestab kohaliku omavalitsuse õiguse toimetulekutoetust mitte määrata tööealisele ja töövõimelisele inimesele, kes ei õpi ega tööta ning on korduvalt ilma mõjuva põhjuseta keeldunud pakutud sobivast tööst.

Mis on aluseks toimetulekutoetuse määramisel?

Toimetulekutoetuse määramise aluseks on toetuse taotleja ja tema perekonnaliikmete sissetulek. Toimetulekutoetuse määramisel loetakse perekonna liikmeteks abielus või abielulistes suhetes olevad samas eluruumis elavad isikud, nende abivajavad lapsed ja vanemad või muud üht või enam tuluallikat ühiselt kasutavad või ühise majapidamisega isikud.

Kuidas taotleda toimetulekutoetust?

Toimetulekutoetuse määrab ja maksab valla- või linnavalitsus ja see määratakse jooksvaks kuuks eelmise kuu andmete alusel. Toetuse saamiseks tuleb iga kuu 20. kuupäevaks esitada kohalikele omavalitsusele avaldus, kuhu on märgitud pere/leibkonna liikmete nimed ja isikukoodid (või isikut tõendavad dokumendid), õppurid peavad esitama kehtiva üliõpilaspilleti või koolitõendi.

Avaldusele lisatakse dokumendid, mis tõendavad: alalise eluruumi kasutamise õigust (ostumüügileping, elamuühistu tõend, üürileping, vms.) – esitatakse ainult esmapöörduisel; üksi elava isiku või pereliikmete eelmisel kuul saadud sissetulekuid ning sellest mahaarvestatud tulumaksu ja ära makstud elatise suurust; jooksval kuul tasumisele kuuluvaid eluruumi alalisi kulusid.

Nimetatud dokumentidele lisaks võib kohalik omavalitsus nõuda muid dokumente.

Kellel on õigus saada toimetulekutoetust?

Toimetulekutoetust võivad taotleda üksi elavad isikud või pered/leibkonnad, kellele peale ühe kuu eluasemekulude eest tasumist jääb alles vähem kui ametlikult kehtestatud toimetulekupiir. Eluasemekulud on üür, tasud kütte, vee ja kanalisatsiooni, elektri ja gaasi eest, maamaks ja hoone kindlustusmaks. Toimetulekutoetust võivad taotleda kõik Eesti kodanikud, alalised elanikud, seaduslikul alusel Eestis elavad välismaalased.

Kuidas määratakse toimetulekutoetust?

Toimetulekutoetuse määramisel arvestatakse ühise majapidamisega seotud ja ühisel pinnal elavate inimeste kõigi sissetulekuga.

Toimetulekutoetuse arvestamisel ei arvata sissetulekute hulka:

1) ühekordseid toetusi, mida on makstud riigi- või kohaliku eelarve vahenditest;

2) puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel makstavaid toetusi, välja arvatud puudega vanema toetus ja hooldajatoetus;

3) riigi tagatisel antud õppe-laenu;

4) tööturukoolituses osalemise korral makstavat stipendiumi ning sõidu- ja majutustoetust ning tööpraktikas osalemise korral makstavat sõidu- ja majutustoetust.

Toimetulekutoetuse määramisel arvestatakse elamispinna suurust, elanike ja tubade arvu. Normpinnaks, mille elamuasemekulusid võib sissetulekust maha arvata, on 18 m² üldpinda pereliikme kohta ja sellele lisaks 15 m² pere/leibkonna kohta. Kui korteri tubade arv on võrdne pereliikmete arvuga, kuid korteri üldpind on normpinnast suurem, võetakse aluseks korteri üldpind. Eluruumis üksinda elavatele pensionäridele võib toimetulekutoetuse määramisel arvestada normpinnaks kuni 51 m².

Toimetulekutoetuse määramisel arvestatakse taotleja ja tema perekonna kasutuses või omandis olevat kinnisvara, sõidukeid ja väärtpabereid.

Enne toimetulekutoetuse taotlemist kogunenud võlgnevusi eluasemekulude hulka ei arvestata.

Tapa valla registris olevatel inimestel, kes on õigustatud toimetulekutoetust saama, saab taotleda toetust Tapa vallavalitsuse sotsiaalosakonnas aadressil Roheline 19 toimetulekuspetsialisti juures või teeninduspunktidest Lehtses, Jänedal ja Moel.

Ene Augasmägi,
sotsiaalnoorik

Koduloomadega seotud seadused vajavad täpset täitmist

Praegu on eriti aktuaalne koduloomade registreerimine, mida viiakse läbi koos koduloomade elektroonilise märgistamisega. Endiselt vajavad koerad vaktsineerimist, eriti marutaudi eest. Koertel peab olema pass või sertifikaat. Selle tööga tegelevad loomakliinikud.

Põllumajandusministeerium kinnitas 2008. aastal koduloomade pidamise eeskirjad. Nende täitmine on kohustuslik kõikidele juuriidilistele ja erasikutele, kellel on koduloomad. Eeskirjades on täpselt kirjas, millised peavad olema loomapidamise ruumid, kirjeldatud on ka teised normid ja nõuded.

Eramajade hoovides peavad koerad olema kindlasti kaelarihmaga ja metallketis. Samas peab koeral olema liikumisruumi mitte vähem kui 10 meetrit ja liikumislaust kuni 2 m mõlemale poole. Koeral võib olla ka piiratud hoovia, mille suurus oleneb koera kaalust. Kuni 20 kg koer – 4,5 m², kuni 50 kg ja raskem koer – mitte alla 7 m². Aastaringelt võib välioludes hoida ainult tugeva tervise ja vastavat

tõugu koera.

Koerte laskmine öösiti hoovist tänavatele on keelatud. Sellised koerad püütakse kinni ja toimetatakse loomavarjupaika.

Koertega jalutamine avalikes kohtades on lubatud ainult rihma ja suukorviga.

Mõni sõna vaktsineerimisest marutaudi ja teiste nakkushaiguste vastu. Koduloomade mittevaktsineerimine on seaduse range rikkumine.

Kasside omanikud pöörduvad tihti kliinikusse looma kontrollimatu signemise muredga. Kass toob ilmale pojad 2–3 korda aastas. Kassipoegade jaotamine sellises olukorras on omanikule suureks mureks. Sagedased on juhtumid, kui kassipojad poetatatakse kuhu iganes. Samas on selle probleemi tsiviliseeritud lahendamise võimalik loomakliiniku abiga. Loomakliinikus steriliseeritakse või määratakse tiinestumisvastaseid preparaate.

Tihti pöörduvad meie kliinikusse koduloomade allergiliste

probleemidega. Haiguse põhjuseks võib olla looma toitmine halvavaliiteedilise või aegunud söödaga. Loomi söödetakse ka valede vitamiinide või toidulisanditega. Arst teab ja oskab loomakliinikus määrata õiged vitamiinid ja lisandid, ka söödad. Loomatarvikute kaupluse müüjad on aga sageli vähikud nendes küsimustes, kuna neil ei ole eriharidust.

Paljudes peredes on koduloomaks küülikud, rotid, hamstrid. Ka need loomad võivad olla infektsiooni või haiguste levitajad. Ja taas on võimalik saada abi loomaarstilt. Loomakliiniku spetsialist suudab määrata kodulooma tervisliku seisundi, loomaarst oskab õpetada looma omanikke. Aga kõige tähtsam on see, et arst on pädev ravima looma või määrama ravimeid.

Täitke koduloomade hoiuga seotud seadusi ja ettekirjutusi! Valige looma toiduks õiged söödad!

Mihhail Stjopin,
loomaarst
(tõlge Samuel Golomb)

VALLAVOLIKOGU MÄÄRUS

Tapa 12. aprill 2007 nr 55

Tapa valla koerte ja kasside pidamise eeskiri

§ 1. Üldsätted

(1) Eeskiri sätestab koerte ja kasside (edaspidi loom) pidamise nõuded Tapa valla haldusterritooriumil.

(2) Eeskiri on täitmiseks kohustuslik kõigile füüsilistele ja juriidilistele isikutele (edaspidi loomapidaja), kelle omandis või valduses on loom.

(3) Eeskirjas kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

1) loomapidaja on isik, kellele kuulub loom või kes tegeleb looma pidamisega võlaõigusliku või muu suhte alusel looma omanikuga;

2) hulkuv loom on märgistamata loom, kelle omanikku ei ole võimalik tuvastada või loomapidaja juurest lahti pääsenud loom, kes viibib omaniku või looma eest vastutava isiku juuresolekuta väljaspool loomapidajale kuuluvat või tema kasutuses olevat maa-ala;

3) häirimine on kaaskodanike igapäevaseid käitumisharjumusi takistav tegevus;

4) ohustamine on vara, kaaskodanike elu või tervist ohtu asetav tegevus;

5) avalik koht on vabaks liikumiseks ja üldiseks kasutamiseks avatud maa-ala, rajatis, ehitis või ruum, sh tee, tänav, haljasala, kaupluse, toitlustusettevõtte, kultuuri-, hari-

paigaldama temale kuuluva maa-ala sissepääsule ja kõigile tänavaga külgnevatele pürdeaedadele koera olemasolust teatava hoiatussildi.

§ 2. Loomapidamise nõuded

(1) Looma on lubatud pidada hoones ja piiratud maa-alal selle maa-ala omaniku loal või muu õigustatud isiku nõusolekul. Maa-ala peab olema piiratud nii, et loom sealt omal tahtel välja ei pääseks. Loomapidajal tuleb välistada looma ärajooksmise ja inimestele või teistele loomadele kallaletungimise võimalus.

(2) Looma pidamine ei tohi häirida ja ohustada avalikku korda ega teisi loomi. Loomapidaja vastutab looma poolt tekitatud kahju eest ka juhul, kui looma kasutatakse õigusvastase tegevuse takistamiseks.

(3) Looma on keelatud hüljata, vigastada, abitusse seisundisse jätta, tekitada valu ja vältitavaid füüsilisi ja vaimseid kannatusi või panna toime muud looma suhtes lubamatut tegu.

(4) Kaasomandis olevas korteris võib looma pidada kõigi korteris elavate täisealiste isikute nõusolekul. Kortereelamu üldkasutatavates ruumides ja maa-alal loomaga viibides on loomapidaja kohustatud järgima korteriomanike kokkuleppel kehtestatud korda ja avalikku korda.

(5) Kui loomapidajaks on juriidiline isik, on tal kohustus määrata looma heaolu eest vastutav isik.

(6) Loomapidaja on kohustatud

paigaldama temale kuuluva maa-ala sissepääsule ja kõigile tänavaga külgnevatele pürdeaedadele koera olemasolust teatava hoiatussildi.

(7) Loomapidaja on kohustatud:

1) järgima sanitaar- ja hügieeni-nõudeid, sealhulgas koristama avalikus kohas oma looma väljajäätmeid;

2) looma teadmata põhjusel hukkumisel pöörduma veterinaar-sutuse või litsentseeritud veterinaar-rarsti poole hukkumise põhjuste selgitamiseks;

3) inimest või teist looma ham-mustanud loomast koheselt teatama veterinaarasutusse;

4) laskma marutaudi vastu vakt-sincerida kolme kuu vanuse looma ja hilisemad vaksineerimised tege-ma veterinaararsti poolt määratud tähtajal.

(8) Loomapidajal on keelatud:

1) viia looma üldkasutatava asu-tuse ruumi või maa-alale, kuhu on paigaldatud vastavad keelumärgid;

2) viibida loomaga rahvakogu-nemisel või avalikul üritusel, kui see võib häirida ürituse läbiviimist;

3) ujutada ja pesta looma ava-likus supluskohas, va selleks ette-nähtud koht, avalikus kohas asuvas tuis või purskkaevus.

§ 3. Loomaga avalikus kohas viibimine

(1) Koera tohib viia avalikku kohta jalutusrihma otsas, tagades kaaskodanike ja loomade ohutuse.

(2) Ühistranspordis peab koeral

olema jalutusrihm ja suukorv, välja arvatud kandmisvahendis olevatel või mitteagressiivsetel sülekoertel.

(3) Kasse on lubatud ühistrans-pordis vedada kandmisvahendis, mis ei ohusta looma tervist ja on põgenemiskindel.

(4) Koera tohib jätta suukorviga ja lahtipääsemist välistaval moel kinniseotult hoone juurde

ajaks, mil loomapidaja viibib selle hoone ruumides, kui seejuures ei ohustata avalikku korda, teisi isikuid, liiklust ning koera tervist.

(5) Koeral on lubatud jalutusrih-mata viibida avalikus kohas teenis-tusülesannete täitmisel.

(6) Antud paragrahvi lõiget 2 ja paragrahv 2 lõike 8 punkti 2 nõu-deid ei rakendata vaegnägija juht-koera ja teenistusülesannet täitva erikoolituse saanud teenistuskoe-ra kohta.

§ 4. Looma hoidmine varju-paigas

Püütud looma hoitakse varju-paigas 14 päeva, arvates kuulutuse avaldamisest varjupaiga interneti koduleheküljel või ajakirjanduses. Nimetatud aja jooksul võib loo-mapidaja looma tagasi nõuda, kui ta tasub looma püüdmis- ja ülal-pidamiskulud. Pärast eelnimetatud aja möödumist antakse loom uuele loomapidajale või hukatakse.

§ 5. Omanikuta loom

Omanikuta looma toitmine

ning pidamine korterelamu üldka-sutatavates ruumides või maa-alal, kui see on vastuolus antud elamu kodukorraga, on keelatud.

§ 6. Vastutus

Eeskirja rikkujat karistatakse vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seadusele, loomakaitse-seadusele ja loomatauditõrje seadu-sele. Järevalvet käesoleva eeskirja täitmise üle peab Tapa vallavalitsus vastavalt oma pädevusele.

§ 7. Rakendussätted

1) Tunnistada kehtetuks Lehtse vallavolikogu 13.09.2001 määrus nr 15 "Lehtse valla avaliku korra eeskirja, heakorra eeskirja ning koerte ja kasside pidamise eeskirja kinnitamine" punkt 3.

2) Tunnistada kehtetuks Saksi vallavolikogu 19.veebbruar 2003 määruse nr 2 "Koerte ja kasside pidamise eeskirja kehtestamine Saksi vallas".

3) Tunnistada kehtetuks Tapa linnavolikogu 08. mai 2003 määrus nr 16 "Koerte ja kasside pidamise eeskirjadekehtestamine Tapa linnas".

§ 8. Määruse jõustumine

Määrus jõustus 1. mail 2007.

JÄRJEJUTT

OTTO LAHI raudteelugu

Direktor Ussisoo – rong läks teele 0,5 minutit varem

On jäänud meelde lugu, mille pajatas Lensin. Juttu tuli rongi-liikluse täpsusest, sest 1959. aastal seda nii väga kiita ei saanud.

Räägib jaamakorraldaja Len-sin: "Eesti ajal oli Tallinna linna raudteekooli direktoriks Theodor Ussisoo, äärmiselt täpne ja nõud-lik mees. Kuna ta elas Nõmmel, kasutas ta iga päev elektrirongi". Ühel hommikul, kui olin valve-korras, saatsin järjekordse rongi Tallinna poole teele. Momendil, kui rong juba liikus, pani keegi käe mu õlale. Vaatasin tagasi ja nä-gin – direktor Ussisoo. Ta sõnas: "Härra jaamakorraldaja, te saatsite rongi ära pool minutit varem!". Saades üle esialgsest ehmatuses-t, püüdsin vabandada nii kuidas oskasin, sest tollasel raudteel võis selline ebamugavus tähendada administratiivset karistust."

Toon sellele juhtumile ris-ti vastupidise näite. Elasin siis juba Järve linnaosas ja töötasin Eesti raudteekonnas (Pikk tn 36) vanemrevidendina. Hommikul sõitsin Järve jaamast Balti jaama niisuguse rongiga, et sealt 10 mi-nutit hiljem, s.o kell 9.00 olla oma töökabinetis. Sageli aga juhtus nii, et jõudsin tööle alles 9.10. Kui läksin rongidispetšeri juurde, võisn veenduda, et liiklusgraafiku

kohaselt oli minu rong saabunud Balti jaama 8.50! Tegelikult jõudis minu rong Balti jaama 10 minu-tilise hilinemisega, s.t kell 9.00. Sellist "joonistamist" praktiseeriti pidevalt (ka reisijaama korraldaja lauažurnalis), sest sellest olenes nii dispetšerite kui ka ülemuste preemia. Ei mingit rongide hili-nemist.

Hruštšovi "maisikasvatus"

Oli kevad 1961. Töötasin Nõmme jaamaülemana juba kolmandat aastat. See oli aeg, mil Nikita Hruštšov lausa nõudis maisi kasvatamist kogu NSV Liidu ter-ritooriumil. Ei arvestatud ilma, ei kliimat ega külma maapinda – olgu aga olla nii mitu üldisest külvipinnast, ja kogu lugu!

Mais on Ameerika troopilisest keskkonnast pärit vana kultuur-taim ning nõuab soojust, valgust ja sobivat põllupinda. Eesti tin-gimustes ta küll kuidagi kasvas, kuid jäi üldiselt kiduraks. Rahva hulgas öeldi: kui jänas jooksis läbi maisipõllu, olid tal kõrvad näha!

Koos oma asetäitja Kivikuga otsustasime maisikasvatamis-kampaanias kaasa lüüa. Selleks olid meil suhteliselt head tingi-mused. Jaamakorraldaja akna all

seina ääres oli mullaga täidetud kast lillede jaoks, kuhu paistis kogu päev päike, samuti oli paik täiesti tuulevaikne. Ja mis kõige tähtsam – Hiil asusid Eesti Põl-lumajandustehnika laod igat sorti väetistega.

Kivik, kes oli alati olnud väga hea majandusmees, võttis endale põhilise maisikasvataja rolli. Ja vaata imet – silmnähtavalt hak-kasid sirguma kolm maisitaimet. Kesk-suveks olid nad juba 1,5 meetrit kõrged, sügiseks kasvasid kaks üle 2,5 meetri ja üks koguni üle 3 meetri pikaks!

Reisijad käisid tihti uudistamas minu asetäitja "maisipõldu".

Doping Ülle Ullale

Veel üks iseärasus seoses Nõmme jaamaga: kolme aasta jooksul ma sinatasin ainult Kivikut ja Lensi-nit, teisi töötajaid kõiki teietasin. Selles suhtes olin nähtavasti kogu Eesti raudtee ainuke sellise käitu-misega jaamaülem.

Seepärast ei olegi midagi imes-tada, kui pensionipõlves mõni veel töötav raudteelane mind tervitab ja kõnetab. Nähtavasti need inimesed suhtusid minusse sõbralikult ja heatahtlikult selle-

pärast, et revideerimiste käigus ma armastasin inimesi õpetada, selgitada ja aidata neid nende töös. On esinenud juhuseid, kus Tallinna ühissõidukites alustab kõrvalistuja minuga juttu ning algul muidugi, kellega on tegemist. See kõik tõestab seda, et ma olin oma igapäevases töös küll nõud-lik, kuid püüdsin samal ajal ka inimesi õpetada ja neile selgitada tehtud vigu.

Nüüd aga tagasi instituuti. Kätte oli jõudnud 1. märts 1967. Sellega algas 4-kuuline sessioon diplomitöö tegemiseks, s.o insti-tuudi lõpetamiseks.

Minu diplomitöö teema oli: "Kaugühenduse reisivedude or-ganiseerimine". Juhendajaks sai minule Leningradi Raudteeinsti-tuudi direktor M. Osintsev. Ühest küljest oli see mulle suur au, teiselt poolt aga tõsis minu vastutus, et ma oma diplomitöö kaitseks innde "väga hea". Kuna ma olin reisiveo alal töö-tanud üheksa aastat, siis oli mul küllaga nii teoreetilisi teadmisi kui ka praktilisi kogemusi. Üldiselt oli selleks ettenähtud aeg küllaldane, et üksikasjaliselt lahti mõtestada teemat, joonistada reisirongide sõidugraafikud, samuti rongi-koosseadete ekieerimisprotsesse, skeeme teede hõivamise kohta nii reisipargis kui ka reisijaama piirkonnas. Lõppkokkuvõttes oli tarvis ka välja arvestada kogu eks-pluatatsioonialased kulud ja tulud,

st reisivedude tasuvus.

Leningradis elasime instituudi ühiselamus, koju Tallinna sõitsin praktiliselt iga kolme nädala jä-re. Ühel korral sõitis Leningradi ka minu abikaasa, kellele olin vaatamisväärsustega tutvumisel "giidiks". Leningrad oli ju aastate jooksul saanud minule kenaks ja sõbralikuks suurlinnaks.

Vabal ajal jalutasime linnas rin-gi, tutvusime vaatamisväärsustega, käisime muuseumides, tingimata oli vaja külastada Peterhofi oma parkidega ja purskkaevudega, pa-nime tähele Neeva jõe jäätükkide ujumist Soome lahe poole.

Viibisime Soome vaksali lähedal olevas teatris, kus esinesid Eesti NSV artistid, eesotsas G. Otsa ja V. Gurjeviga ning naisan-sambel Laine (juhendaja G. Po-delski). Veider oli kuulata seda, kuidas Ots ja Gurjev seletasid publikule, et nad tunnevad endid rohkem Leningradi kui Tallinna inimestena. Esinemiste vaheajal nägime, et Podelski ostis õlleklaa-sitäre veini Ülle Ullale, kes selle ka põhjani ära jõi. Mõne minuti pärast tuli Ullal laval esineda ja demonstreerida Aram Hatšatur-jani "Möökade tantsu". Siis sai meile selgeks, miks oli Ullale vaja sellist "dopingut".

Otto Lahi

TEATED - KUULUTUSED - TEATED

**Anda üürile 1-toaline
pliidiküttega korter**

Tapa linnas (aiamaa kasutamise võimalus)
Tel 322 0106 või mob 511 0478

**Anda üürile 1-toaline
kõigi mugavustega korter** Tapal.
Osaliselt möbleeritud.
Helistada telefonil 5379 5105**OÜ Multivarius müüb tooreid ja kuivi
küttepuid**, alates 5m³
Transpordi võimalus. Kuulutus ei aegu.
Tel 501 3862**Takom VM OÜ**

1. Liiva, killustiku, purustatud kruusa ja sõelmete müük.
2. Saematerjali (lauad, prussid) müük.
3. Sõiduauto rehvide müük, remont ja vahetus.
4. Küttepuude, turba, puitbriketi ja kivisõe müük.
5. Palkide ost.

Takom VM OÜ, Õuna 15, tel 322 0028.

**ARENDESKODA
Roheline 19, Tapa****Registreerime soovijaid**

Eesti keele algataseme II osa kursusele.
Algus grupi täitumisel jaanuaris 2009.

Inglise keele kesktaseme kursusele
(The New Cambridge English Course 2)
Algus grupi täitumisel jaanuaris 2009.

Info ja registreerimine Tapal Roheline 19
või telefonil 325 8690

Jakobi kiriku teated

Pühapäeval, 8. veebr kell 12 toimub kiriku
käärkambris leerikooli 1. tund.
12. aprillil toimub konfirmatsioon
(leeriõnnistus).

**Jumalateenistused kirikus
veebruarikuus:**

1. veebr kell 10
Kristuse kirkastamispuha MISSA
2. veebr kell 17
Küünlapäev, Tartu rahulepingu aastapäev,
MISSA
8. veebr kell 10
15. veebr kell 10
22. veebr kell 10
Pühapäev enne paastuaega MISSA
24. veebr kell 10
Iseseisvuspäeva MISSA
25. veebr kell 17
Paastuaega algus, palvapäev, MISSA

**LEHTSE KULTUURIMAJAS
24. JAANUARIL KELL 20****JAANUARIÕHTU**

NB! Külla tuleb taaskehastusklubi
LONKAVA HUNDI KODA

- *Näete kesk-, viikingi- ja muinasaeg-
seid rõivaid, räägitakse nende ajaloost,
kasutusest, ehetest, relvadest, toidust
- * Keskaegse retseptiga piruka saamiseks
viktoriin
- *Õpitakse keskaegset tantsu

*Demonstratsiooniesinemine raudrelvadega

TANTSUKS ANSAMBEL VALGE ROOS

Kohad laudadesse ettetellimisega kuni
23. jaanuarini (tel 521 8398; 383 3350;
e-meil: lehtse.kultuurimaja@tapa.ee
PÄÄSE: 75 kr (samal õhtul kallim!)
Tule tantsima ja lõbusalt aega veetma!

**Klubi Kanarbik ootab eakaid uue aasta
esimesele kokkusaamisele**

kolmapäeval, 28. jaanuaril kell 13
Tapa kultuurikotta.

BIORE tervisestudio tutvustab ja müüb loo-
dustooteid. Tantsuks mängivad
pillimehed meie endi seast.
Kaasa võtta tass ja suupisted.
Osalustasu 15 kr

MÜÜA LÕHUTUD KÜTTEPUID

30 cm märg lepp – 530 kr/rm
40 cm märg lepp – 515 kr/rm
50 cm märg lepp – 500 kr/rm

Hinnad koos veoga!

Info ja tellimine 5301 8893 või

info@puud.ee

**Tööturuameti erialakoolituse infotunnid
Lääne-Virumaal**

KEEVITAJA – infopäev õppida soovijatele
27. jaanuaril kell 10 õppeklassis

EESTI KEELE TASEME TESTIMINE –
kursusel osaleda soovijatele 27. jaanuaril
kell 10, Rakvere Pikk 40 (TLÜ Rakvere kolledž)

PAGAR-KONDIITER – infotund õppida
soovijatele 4. veebruaril kell 10 õppeklassis

EESTI KEELE KURSUS – algus 2. veebruaril
kell 10 Rakveres Pikk 40,
Koolitaja – Kesk-Eesti Arenduskeskus AS

LAO- JA MÜÜGITÖÖ – infopäev õppida
soovijatele 11. veebruaril kell 10 õppeklassis

EHITUSVIIMISTLEJA – infopäev õppida
soovijatele 11. veebruaril kell 12 õppeklassis

ETTEVÕTLUSE ALUSED – infopäev ettevõt-
lustoetusest 18. veebruaril kell 10 õppeklassis

NB! Kursused avatakse õppegruppide
komplekteerumisel

Täiendav info: Ülli Sinitamm kab 207,
telefon 322 3812

Tööturuameti Lääne-Virumaa osakond asub
Rakveres Tallinna tn 12

UUED VALLAKODANIKUD

Johanna Aia (Jäneda) 5.01.2009

**Cristofer Kuusk (Imastu)
29.12.2008**

**Kaisa Lukken (Jootme)
30.12.2008**

LAHKUNUD ON

**Ruth Lauring (Tapa)
14.09.1912 - 26.12.2008**

**Aivar Smitt (Tapa)
4.05.1966 - 28.12.2008**

**Helgi Kööbler (Tapa)
24.04.1935 - 30.12.2008**

**Ülo Hiet (Tapa)
11.03.1955 - 30.12.2008**

**Innokentiy Kachaev (Tapa)
9.12.1926 - 1.01.2009**

**Klementina Misevich (Tapa)
2.01.1927 - 4.01.2009**

**Asta Morgenson (Imastu)
2.02.1923 - 6.01.2009**

**Olga Roode (Räsna)
5.04.1916 - 6.01.2009**

**Daisy-Silvia Kallast (Jootme)
16.10.1927 - 7.01.2009**

**Milja Rämson (Jäneda)
16.07.1935 - 8.01.2009**

**Antonina Tolstuhhina (Tapa)
3.03.1921 - 8.01.2009**

KUHU MINNA?**TAPA KULTUURIKOJAS**

- P, 25. jaan kell 14** MTÜ Orpheus esitleb - VENE ROMANSI
SALADUS. Esineb duett Maria
Kondratjeva ja Olga Zaitseva.
Pärast kontserti tants.
Pääse 40 kr ja eakatele 25 kr
- T, 27. jaan kell 20** Film „Karantiin” – õudusfilm /alla
14 aastat keelatud! Pääse 40 kr
- K, 28. jaan kell 13** Eakate klubi Kanarbik – Biore Tervise-
studio tutvustab ja müüb loodus-
tooteid. Tantsuks mängivad pillimehed
meie endi seast. Kaasa võtta teetass ja
suupisted. Osalustasu 15 kr
- T, 3. veebr kell 20** Film „Lugu hiirest nimega Despereaux”-
koguperefilm /eesti keeles/ Pääse 40 kr
- L, 7. veebr kell 19** Vana Baskini Teater etendusega „Minu
sõbratar maksuamet” Lavastaja Eino
Baskin, näitejuht Ivo Eensalu.
Mängivad: Liina Tennosaar, Anne
Paluver, Inga Allik, Raivo Rüütel, Egon
Nuter, Vello Janson või Ivo Eensalu.
Ei ole vist täiskasvanut, kellel ei oleks
otseselt või kaudselt tegemist
Maksuametiga.
Pääse 150 kr ja 125 kr.
Pääsmed eelmüügis.

Info tel 322 0061

LEHTSE KULTUURIMAJAS

- 2. veebr kl 16–18** LEADER projektitoetuste infopäev
- 7. veebr kl 10–15.30** II pärlitöö päev, pärlid kohapeal,
valik väga suur. Võta kaasa tamiili
(kui sul on), käärid, peened õmblus-
nõelad, raha pärlite ostmiseks.
Juhendaja Irina sõidab meile Kiltst.
Kuna päev tuleb pikk, siis pista
võileib tasku. Kohvi-teed on.
Osamaks: õpilastele 10 kr ja
täiskasvanutele 20 kr.
Oodatud nii noored kui vanad!
- 8. veebr kl 10–16** Tapa valla meistrivõistlused
lauatennis ja 5. pinksi pühapäev
- 13. veebr kl 18** Koolidevaheline sõbrapäeva pidu,
DJ Oliver, pääse 20 kr
- 15. veebr kl 12** Lehtse külaklubi VII hooaja 4. mäng,
osamaks 15 kr
- 21. veebr kl 20** Veebruariõhtu ansambliga WHB.
Laulab Lehtse kammerkoor.
Registreerimine laudadesse kuni
20. veebruarini, siis pääse 75 kr.
Tulge tantsima!
- 22. veebr kl 14** Tapa eakate klubi Kanarbik
korraldusel ühine Rakvere, Lehtse,
Jäneda ja Tapa pensionäride
EV aastapäevapidu

Tapa valla ajaleht Sõnumed

Roheline tn 19, Arenduskoda
Üldinfo – tel 325 8690, faks 325 8695.
Ajalehte saab lugeda – tapa.ee/arenduskoda/ajaleht,
e-post: arenduskoda@tapa.ee, heiki@tapa.ee
Toimetaja Heiki Vuntus – tel 325 8696, mobiil 5648 5208
Küljendaja Liina Kald – tel 322 9673, mobiil 528 7998
Trükitud trükikojas Trükis – Pargi 27F, Jõhvi, tel 337 2666
Trükiarv 3600. Leht ilmub kaks korda kuus.
Kuulutuste vastuvõtt Roheline tn 19 E-R kell 9–16.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse
huvides toimetada ning lühendada.

**Et hoida ära arusaamatusi peab lehematerjal
olema toimetuses hiljemalt lehe ilmumise
nädala esmaspäeval kell 16.**